

Grondwettelijk Hof

**PERSBERICHT
ARREST 23/2026**

Het Hof schorst verschillende wetsbepalingen die de opvang van asielzoekers hervormen en stelt een prejudiciële vraag aan het Hof van Justitie van de Europese Unie

Asielzoekers hebben in beginsel recht op opvang, dat in het algemeen bestaat in materiële hulp in een opvangstructuur. Die opvang wordt bij twee wetten van 14 juli 2025 hervormd. Ten eerste kan Fedasil voortaan materiële hulp weigeren aan een persoon die asiel aanvraagt in België terwijl hij reeds asiel in een andere EU-lidstaat geniet. Daarnaast wordt de mogelijkheid dat de opvang, in bijzondere omstandigheden, de vorm aanneemt van financiële hulp, afgeschaft. Meerdere asielzoekers vorderen de schorsing en de vernietiging van die beide maatregelen. Het Hof oordeelt dat het weigeren van materiële hulp aan meerdere verzoekers die reeds asiel hebben verkregen in Griekenland, een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen aan die asielzoekers. Aangezien het niet zeker is of het EU-recht België toelaat om in een dergelijke situatie materiële hulp te weigeren, stelt het Hof hierover een vraag aan het Hof van Justitie van de Europese Unie. Het Hof beveelt de schorsing van de betrokken bepalingen totdat het zich over de grond van de zaak uitspreekt, nadat het Hof van Justitie die vraag heeft beantwoord.

De afschaffing van de mogelijkheid van opvang onder de vorm van financiële hulp kan volgens het Hof eveneens een moeilijk te herstellen ernstig nadeel berokkenen aan meerdere verzoekers, met name aan personen die in België een eerste asielaanvraag hebben ingediend en die wegens de verzadiging van het opvangnetwerk van Fedasil geen toegang hebben tot opvang. Het Hof oordeelt dat de betrokken bepalingen strijdig lijken met het EU-recht en met een aantal grondrechten. Bijgevolg beveelt het Hof de schorsing ervan en zal het binnen drie maanden uitspraak doen over de beroepen tot vernietiging van die bepalingen.

1. Context van de zaak

Asielzoekers hebben in beginsel recht op opvang, dat in het algemeen de vorm aanneemt van materiële hulp in een opvangstructuur (huisvesting, voedsel, etc.) of tot nu toe de vorm van financiële hulp kon aannemen in bijzondere omstandigheden. Twee wetten van 14 juli 2025 wijzigen die regels op twee punten.

Ten eerste wordt voortaan bepaald dat Fedasil, wanneer een persoon asiel aanvraagt in België, terwijl hij reeds asiel in een andere EU-lidstaat geniet, het recht op materiële hulp kan beperken of intrekken. Dat vloeit voort uit het feit dat een asielaanvraag in België voortaan wordt beschouwd als een « volgend verzoek » wanneer zij wordt ingediend nadat over een eerdere aanvraag in een andere lidstaat een definitieve beslissing werd genomen, zowel wanneer het asiel door de andere lidstaat werd geweigerd als wanneer het werd toegekend.

Ten tweede had Fedasil tot nu toe de mogelijkheid om in bijzondere omstandigheden geen verplichte plaats van inschrijving toe te wijzen of om die op te heffen, waardoor een asielzoeker de opvang in financiële vorm kon verkrijgen. Die mogelijkheid is afgeschaft.

Meerdere asielzoekers vragen aan het Hof om die twee maatregelen te schorsen en te vernietigen.

2. Onderzoek door het Hof van de vorderingen tot schorsing

Om de schorsing van de bestreden bepalingen te verkrijgen, moeten de verzoekende partijen aantonen dat ten minste één van de door hen aangevoerde middelen ernstig is en dat de onmiddellijke toepassing van de bestreden bepalingen hun een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen.

2.1. Het risico van een moeilijk te herstellen ernstig nadeel

Het Hof beklemtoont allereerst dat de opvang door de overheid voor de meeste asielzoekers de enige mogelijkheid is om tijdens het onderzoek van hun aanvraag een menswaardig leven te leiden. Het ontzeggen van het recht op opvang brengt bijgevolg een zeer ernstig nadeel mee dat achteraf niet kan worden hersteld.

Voorts oordeelt het Hof dat dit moeilijk te herstellen ernstig nadeel daadwerkelijk voortvloeit uit de toepassing van de bestreden bepalingen op de verzoekende partijen. Immers, wat de eerste maatregel betreft, zijn de verzoekende partijen personen die asiel aanvragen in België nadat ze reeds in Griekenland asiel hebben verkregen en aan wie materiële hulp in België voortaan wordt geweigerd. Volgens het Hof hebben die personen niet zelf hun nadeel veroorzaakt door Griekenland te verlaten om naar België te komen. Die partijen zetten uiteen dat zij Griekenland zijn ontvlucht omdat de levensomstandigheden in dat land hen beletten een menswaardig leven te leiden. Het staat niet aan het Hof zich uit te spreken over de manier waarop een andere lidstaat zijn asielverplichtingen toepast. Het is aan de Belgische overheidsinstanties die bevoegd zijn voor asiel om zich uit te spreken over het feit of die personen asiel moeten krijgen in België.

Wat de tweede maatregel betreft, zijn de verzoekende partijen personen die in België een eerste asielaanvraag hebben ingediend, die thans wordt onderzocht. Sommigen onder hen krijgen de door Fedasil verstrekte opvang niet wegens de verzadiging van het opvangnetwerk. Anderen verblijven op privéadressen met familieleden die tot verblijf in België zijn gemachtigd. Tot slot worden sommigen opgevangen in een opvangcentrum van Fedasil waarvan zij het gepaste karakter echter betwisten wegens hun gezondheidstoestand. Volgens het Hof berokkent het afschaffen van de mogelijkheid om opvang in de vorm van financiële hulp te verkrijgen een moeilijk te herstellen ernstig nadeel aan die verschillende personen.

2.2. Het ernstige karakter van de middelen

2.2.1. De weigering van materiële hulp aan asielzoekers die reeds in een andere EU-lidstaat asiel hebben gekregen

De verzoekende partijen voeren aan dat de bestreden bepalingen strijdig zijn met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet (beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie), artikel 33 van de

richtlijn 2013/32/EU¹ en artikel 20 van de richtlijn 2013/33/EU². De verzoekende partijen klagen aan dat de personen van wie de eerdere asielaanvraag in een andere lidstaat tot een beslissing tot weigering van asiel heeft geleid, en diegenen van wie de eerdere aanvraag tot een beslissing tot toekenning van asiel heeft geleid, op dezelfde wijze worden behandeld door de bestreden bepalingen. Volgens de verzoekende partijen zijn de asielaanvragen die na een eerdere beslissing tot toekenning van asiel zijn ingediend, geen « volgende verzoeken » ten aanzien van het Europees recht, wat impliceert dat aan de betrokkenen geen materiële hulp kan worden ontzegd.

Het Hof merkt op dat artikel 20 van de richtlijn 2013/33/EU een limitatieve opsomming bevat van de gevallen waarin een lidstaat materiële hulp kan weigeren aan een asielzoeker. Dat is met name het geval wanneer de asielaanvraag als een « volgend verzoek » wordt aangemerkt in de zin van de richtlijn 2013/32/EU. Volgens het Hof bestaat er twijfel over de vraag of een asielaanvraag die in België wordt ingediend door een persoon die reeds in een andere lidstaat asiel geniet, een dergelijk « volgend verzoek » is en of België bijgevolg materiële hulp kan weigeren aan die persoon. Het Hof van Justitie van de Europese Unie (HvJ) heeft zich immers nog niet uitgesproken over die specifieke kwestie. Bijgevolg beslist het Hof hierover een vraag te stellen aan het HvJ. Aangezien het Hof geen uitspraak kan doen over het ernstige karakter van het middel zonder vooruit te lopen op het antwoord van het HvJ, dient te worden geoordeeld dat aan de voorwaarde dat het middel ernstig moet zijn, is voldaan.

2.2.2. Het afschaffen van de mogelijkheid om de opvang in bijzondere omstandigheden toe te kennen in de vorm van financiële hulp

Volgens de verzoekende partijen leiden de bestreden bepalingen tot een onverantwoorde aanzienlijke achteruitgang in de waarborg van het recht op een menswaardig leven (artikel 23 van de Grondwet). Volgens de verzoekende partijen schenden die bepalingen eveneens de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met verschillende Europese normen. Tot slot betogen zij dat die bepalingen een schending inhouden van het recht op eerbiediging van het privé- en gezinsleven.

Het Hof merkt op dat de richtlijn 2013/33/EU aan de lidstaten een beoordelingsvrijheid laat om te bepalen in welke vorm en op welk niveau zij opvang aanbieden aan asielzoekers. Indien de wetgever meent dat het een toestroom van asielzoekers kan ontmoedigen, kan hij dan ook beslissen dat aan elke asielzoeker materiële hulp wordt aangeboden in een opvangcentrum. Wanneer echter geen plaats in een opvangcentrum wordt toegewezen wegens verzadiging van het netwerk en elke andere vorm van materiële hulp onbeschikbaar is, dan wel geen plaats in een opvangcentrum is aangepast aan de bijzondere situatie van de betrokkene, brengt de onmogelijkheid om over te stappen naar financiële hulp, evenwel een risico met zich mee dat op substantiële wijze afbreuk wordt gedaan aan het recht op menselijke waardigheid.

Wanneer geen enkele passende hulp kan worden verstrekt in een opvangcentrum, leiden de bestreden bepalingen volgens het Hof bovendien tot een aanzienlijke en onverantwoorde achteruitgang in het beschermingsniveau van het recht op menselijke waardigheid, het recht op maatschappelijke hulp en het recht op een behoorlijke huisvesting. De bestreden bepalingen lijken dus strijdig met artikel 23 van de Grondwet.

¹ Richtlijn 2013/32/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 « betreffende gemeenschappelijke procedures voor de toekenning en intrekking van de internationale bescherming (herschikking) ».

² Richtlijn 2013/33/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 « tot vaststelling van normen voor de opvang van verzoekers om internationale bescherming (herschikking) ».

Tot slot oordeelt het Hof dat de bestreden bepalingen onverenigbaar lijken met artikel 22 van de Grondwet, in zoverre zij beletten dat hulp in financiële vorm wordt verleend in de bijzondere gevallen waarin dat onontbeerlijk is om het recht op het privé- en gezinsleven van de asielzoekers te waarborgen.

Het Hof besluit daaruit dat de middelen van de verzoekende partijen ernstig zijn.

3. Besluit

Het Hof schorst de bepalingen op grond waarvan materiële hulp kan worden geweigerd aan asielzoekers die reeds asiel in een andere EU-lidstaat hebben gekregen. Het Hof legt die schorsing op totdat het uitspraak doet over de beroepen tot vernietiging van die bepalingen, nadat het HvJ de door het Hof gestelde prejudiciële vraag heeft beantwoord.

Het Hof schorst eveneens de bepalingen waarbij de mogelijkheid wordt afgeschaft om in bijzondere omstandigheden opvang in de vorm van financiële hulp te verlenen. Het Hof zal binnen drie maanden uitspraak doen over de beroepen tot vernietiging van die bepalingen.

Het Grondwettelijk Hof is het rechtscollege dat waakt over de inachtneming van de Grondwet door de verschillende wetgevers in België. Het Hof kan wetten, decreten en ordonnances vernietigen, ongrondwettig verklaren en schorsen wegens schending van een fundamenteel grondrecht of een bevoegdheidverdelende regel.

Dit persbericht, opgesteld door de cel « media » van het Hof, bindt het Grondwettelijk Hof niet. De [tekst van het arrest](#) is te vinden op de webstek van het Grondwettelijk Hof.

Contactpersonen voor de pers : [Frank Meersschaut](#) | 0475/325.218 | [Tim Souverijns](#) | 02/500.12.21 | [Thomas Leys](#) | 02/500.12.60

Volg het Hof via [LinkedIn](#)